

DossierTècnic

Innovació i transferència de coneixement

abril 2024

El Fons Europeu Marítim de Pesca i d'Aqüicultura: una eina per a la implementació de l'Agenda Marítima de Catalunya

Generalitat
de Catalunya



Rural
Cat



Pàg 03 Tancament del període 2014-2020 del Fons Europeu Marítim de la Pesca (FEMP) Pàg 17 Període 2021-2027 del Fons Europeu Marítim de Pesca i d'Aqüicultura (FEMPA) Pàg 26 Parlem amb: Toni Abad

Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

Els Fons Europeu Marítim de Pesca i Aqüicultura ha de contribuir a mantenir una pesca i aqüicultura sostenibles des dels vessants ambiental, social i econòmic.

El Fons Europeu Marítim de Pesca i d'Aqüicultura (FEMPA) és l'instrument financer, cofinançat en un 70% per la Unió Europea, que ha de permetre implementar la Política Pesquera Comuna, la Política Marítima Integrada, els objectius ambientals i de mitigació i adaptació al canvi climàtic a la Unió Europea.

A Espanya el FEMPA s'articula mitjançant un programa operatiu comú que concentra les actuacions i prioritats a nivell estatal i de les diferents CCAA.

L'aplicació a Catalunya del FEMPA a més està alineada amb L'Agenda Marítima del País. Catalunya és un país marítim, tot i que les darreres dècades hem oblidat que som una societat marítima. L'Agenda Marítima adoptada pel Govern aquests darrers anys ha permès capgirar aquesta situació, i ha retornat la nostra mirada al mar, tot reconeixent el lligam de l'economia, el lleure i el benestar de la ciutadania al fet marítim.

En aquest sentit el Govern de la Generalitat de Catalunya va dissenyar i aprovar el 2018 l'Estratègia Marítima de Catalunya (EMC) per desenvolupar plenament el potencial de l'economia blava del país tot garantint l'equilibri ambiental, social i territorial. Recentment s'ha aprovat el segon Pla pluri-annual de l'EMC.

La bona execució del FEMP (2014-2020) a Catalunya ha permès incrementar el nostre pla financer en el marc del Fons Europeu

Marítim de Pesca i d'Aqüicultura (2021-2027) esdevenint un dels principals instruments financers per implementar l'EMC en els propers anys.

El FEMPA ha de contribuir a mantenir una pesca i aqüicultura sostenibles des dels vessants ambiental, social i econòmic. Així, el relleu generacional, la descarbonització, les compensacions per garantir la competitivitat del sector primari, la modernització i adaptació de l'activitat primària cap a la sostenibilitat, i la diversificació de la producció, seran prioritàries en el període operatiu que iniciem. Com a novetat d'aquest període s'impulsarà una línia específica FEMPA adreçada a consolidar el model de cogestió pesquera de Catalunya.

El FEMPA també incidirà en la promoció del consum dels productes pesquers, amb especial atenció als productes de proximitat, de milla zero, i la modernització i innovació en la indústria de transformació de productes pesquers tot cercant la garantia d'abastament alimentari de proteïna blava. La participació del sector primari en la comercialització dels productes pesquers serà un dels objectius prioritaris d'aquest període, impulsant la constitució i consolidació d'Organitzacions de Productors/res Pesquers/res.

La consolidació de l'Institut Català de Recerca per a la Governança del Mar (ICAT-MAR) permetrà assolir els objectius del FEMPA en matèria de recollida de dades, avaluació i difusió del coneixement oceanogràfic. Així disposarem d'informació fiable i actualitzada sobre el medi físic, l'estat de les poblacions i paràmetres socioeconòmics de l'activitat pesquera (professional i recreativa), l'impacte de la brossa marina als caladors locals, que permetran garantir una activitat pesquera sostenible, fer el seguiment del canvi climàtic al mar, realitzar les activitats marítimes de manera eficient i gestionar l'entorn marítim.

Finalment amb la implementació de Grups d'Acció Local Pesquers (GALP) a tot el litoral pesquer català, enfortirem el desplegament territorial de l'EMC a Catalunya.

Dossier Tècnic. Núm. 128

El Fons Europeu Marítim de Pesca i d'Aqüicultura: una eina per a la implementació de l'Agenda Marítima de Catalunya.
Abril 2024.

Edició

Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia.

Consell de Redacció

Carmel Mòdol Bresolí, Joan Gòdia Tresánchez, Glòria Cugat Pujol, Cristina Massot Berna, Neus Ferrete Gracia, Mercè Soler Barrasús, Enric Vadell Guiral, Albert Alemany Capella, Rosario Allué Puyuelo, Laura Dalmau Pol, Valentí Marco Sanz, Antoni Enjuanes Puyol, Josep Maria Planas Cisternas, Jaume Sió Torres, Constanza Andrea Saavedra Valdés, Joan S. Minguet Pla, Mireia Medina Sala, Maria Josep de Ribot Porta, Rosa Cubel Muñoz.

Coordinació i producció

Maria Josep de Ribot Porta, Imma Malet Prat, Annabel Teixidó Martínez i Itziar Segarra Diaz.

Correcció i assessorament lingüístic

Lluís Piqueres Pla i Susanna Saval Costa

Grafisme i maquetació

Carlos Guzmán Lorente.

Impressió

EADOP

Dipòsit legal

B-16786-05.
ISSN: 1699-5465.

El contingut dels articles és responsabilitat dels/de les autors/es. DOSSIER TÈCNIC no s'hi identifica necessàriament. S'autoritza la reproducció total o parcial dels articles citant-ne la font i l'autoria.

Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

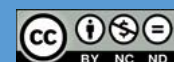
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614. 08007 - Barcelona.

Més recursos, enllaços i versió electrònica:

<https://ruralcat.gencat.cat>
<https://agricultura.gencat.cat/>
e-mail: sia.daam@gencat.cat

Portada:

Autor: Carlos Guzmán Lorente.



TANCAMENT DEL PERÍODE 2014-2020 del Fons Europeu Marítim de la Pesca (FEMP)

El període de programació del FEMP a Catalunya 2014-2020 (vigent fins el 31 de desembre de 2023) ha estat un èxit. Gràcies a la bona execució del FEMP a Catalunya, el pla financer assignat inicialment s'ha incrementat un 20%. Més de 60 milions d'euros de subvenció pública, cofinançats en un 77% per la Unió Europea i en un 23% per la Generalitat de Catalunya, han dinamitzat 1.616 operacions al territori.

Complementàriament, s'han destinat 12,6 milions d'euros a les compensacions per la paralització temporal de l'activitat pesquera de la flota catalana

cofinançats en un 50% pel FEMP i en un 50% pel Ministeri, i s'han finançat 2.576 operacions d'aquesta mesura.

El 27,2% de les actuacions desenvolupades amb el FEMP corresponen a la Prioritat 1 Foment de la pesca sostenible, que han rebut el 26,6% de les ajudes públiques. El 5,9% de les actuacions corresponen a la Prioritat 2 Foment de l'aqüicultura sostenible, que han rebut el 14,1% de les ajudes. El 18,6% de les actuacions corresponen a la Prioritat 4 que han desenvolupat els 2 Grups d'Acció Local Pesquers (GALP) existents en el període FEMP (GALP Costa Brava i

GALP Mar de l'Ebre), que han concentrat el 12,3% dels ajuts. El 42,7% de les actuacions corresponen a la Prioritat 5 Foment de comercialització i transformació dels productes de la pesca i l'aqüicultura –que inclouen les compensacions per fer front a les crisis de la covid-19 i la guerra d'Ucraïna–, que han rebut el 33,9% de les ajudes públiques. S'ha destinat, també, el 7,5% i el 0,3% del pla financer del FEMP a la Prioritat 3 Foment de l'aplicació de la Política pesquera comuna i a la Prioritat 6 Foment de l'aplicació de la política marítima integrada, respectivament. Finalment s'ha destinat el 5,3% del fons a l'assistència tècnica.

	Contribució del FEMP (euros)	Contribució de la Generalitat de Catalunya (euros)	Total ajut (euros)	Contribució privada (euros)	Total inversió (euros)
FEMP final	46.081.395	14.061.272	60.142.666	37.790.370	97.933.037
FEMP inicial	38.257.840	12.047.747	50.305.587	41.599.439	91.905.025

Taula 1. Pla financer del FEMP a Catalunya. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

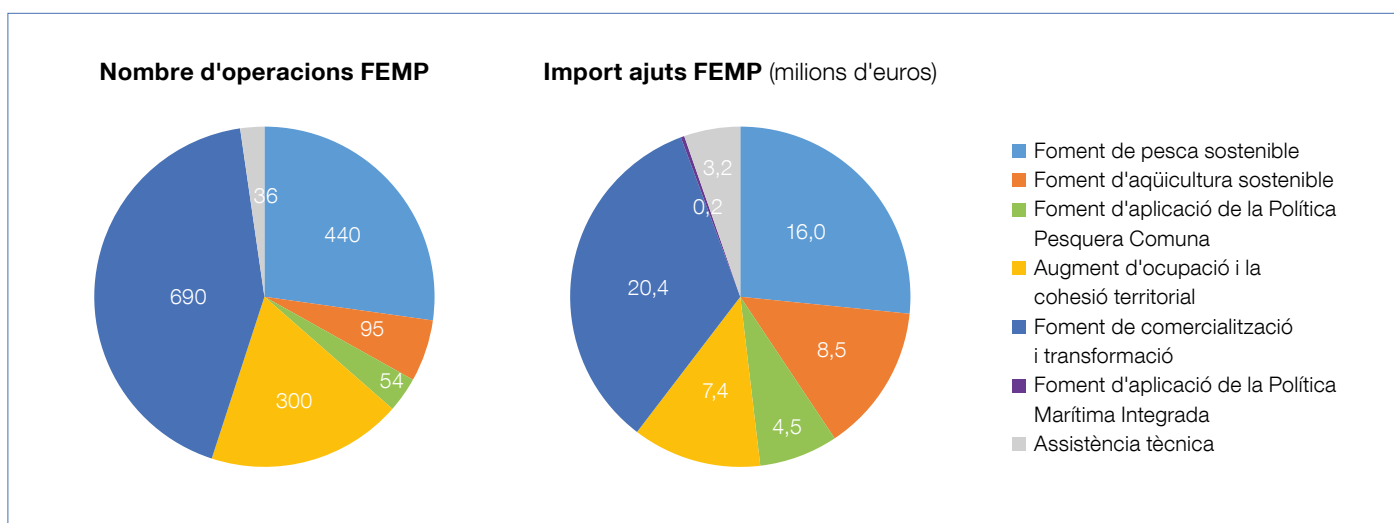


Figura 1. Operacions finançades amb el FEMP per prioritats. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

El retard en l'aprovació del Reglament (UE) núm. 508/2014, del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de maig de 2014, relatiu al Fons Europeu Marítim i de Pesca (Reglament FEMP) i del Programa operatiu a l'Estat espanyol va ocasionar una execució desigual en els anys d'implementació del programa, amb una intensificació de l'execució en els darrers anys de programació. Tanmateix, a diferència d'altres organismes de gestió del FEMP del programa operatiu espanyol, Catalunya ha acomplert els compromisos financers amb la Unió Europea en tot el període (regla n+3).

El 38% de les operacions FEMP les han impulsat persones físiques, de les quals el 6% són dones i el 94% són homes, la qual cosa coincideix amb el biaix de gènere del sector pesquer. El 37% de les operacions les han impulsat empreses, majoritàriament pimes; l'11%, comunitats de béns i armadores del sector pesquer, i el 10% i el 4%, associacions i entitats públiques, respectivament.

Amb relació a la distribució de les inversions FEMP al territori cal destacar que el 15% dels fons s'han destinat a operacions amb impacte transversal a tota Catalunya.

El pla financer de Catalunya s'ha incrementat un 20% gràcies a la bona execució.

Quant a la distribució del sector pesquer al litoral català i la presència de GALP en aquests territoris, el 34% i 37% de les actuacions s'han desenvolupat a les províncies de Tarragona i Girona respectivament. La província de Barcelona ha concentrat el 26% de les operacions i la província de Lleida el 0,4%.

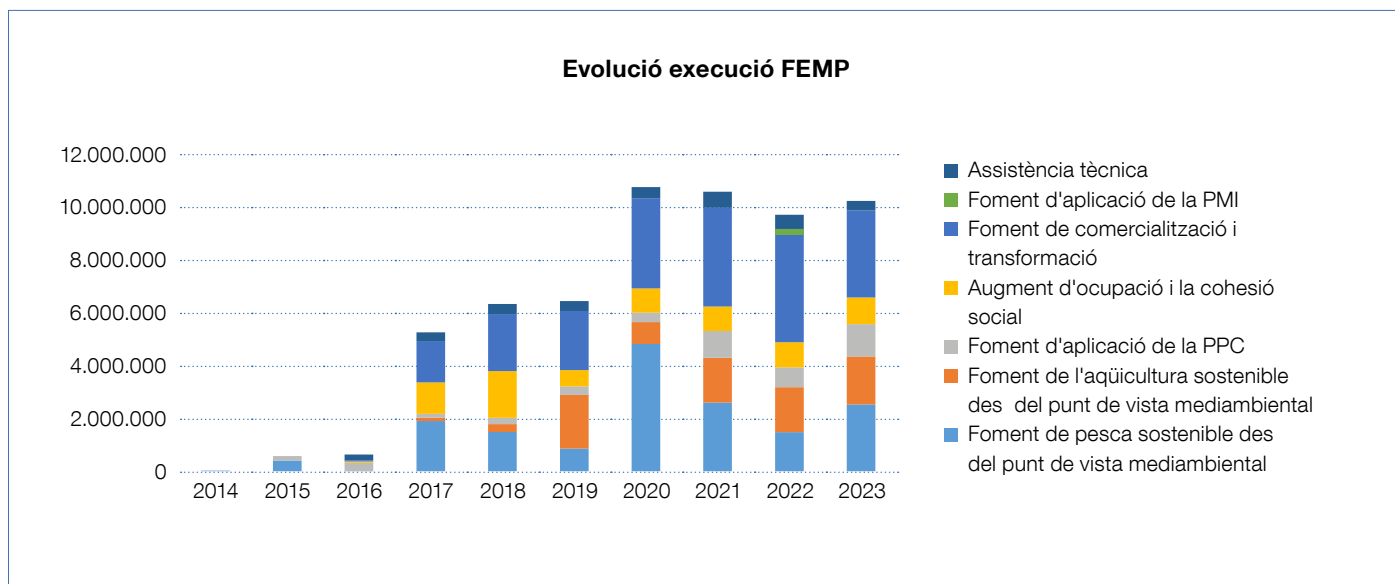


Figura 2. Ritme d'execució del FEMP (subvenció en euros). Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

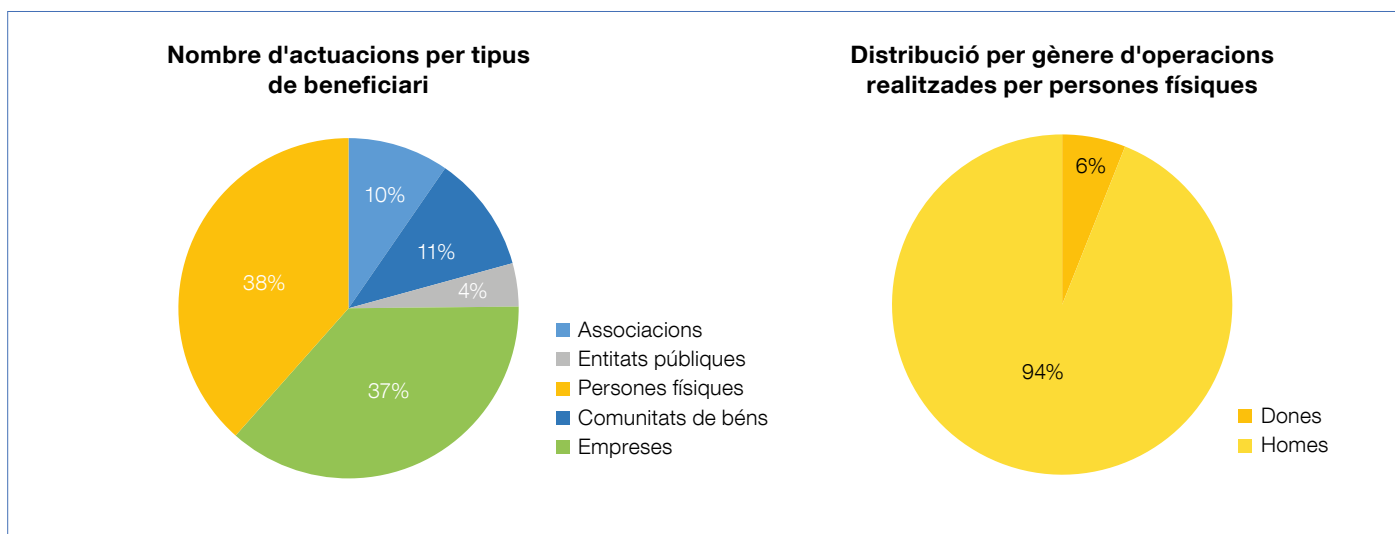


Figura 3. Tipus de beneficiari del FEMP. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

Província	Nombre d'operacions	Inversió (euros)	Subvenció (euros)
Barcelona	1.097	33.288.868	20.849.531
Girona	1.561	21.776.367	17.890.155
Lleida	16	3.482.895	1.757.172
Tarragona	1.438	35.838.338	21.184.593
Transversal (impacte a tota Catalunya)	62	11.206.492	11.206.492

Taula 2. Distribució provincial de les actuacions del FEMP. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

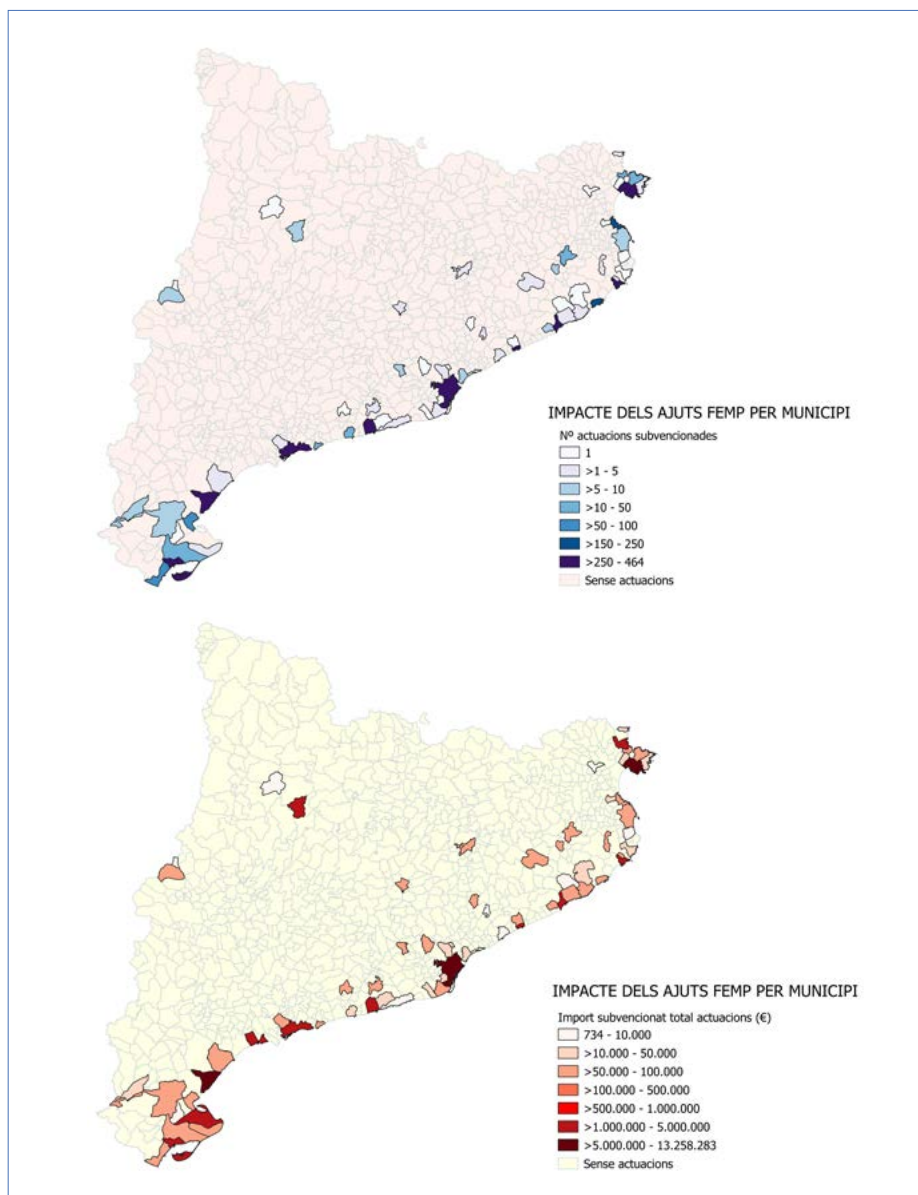


Figura 4. Mapa de distribució local de les actuacions del FEMP, nombre d'actuacions i import subvencionat. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

01. Prioritat 1. Fomentar una pesca sostenible

Les actuacions desenvolupades en el marc de la Prioritat 1 del FEMP s'han destinat a:

- Reduir l'impacte de la pesca al medi marí,
- Protegir i recuperar la biodiversitat i els ecosistemes aquàtics,
- Equilibrar la capacitat pesquera i les possibilitats de pesca disponibles mitjançant la paralització temporal i definitiva de la flota pesquera,
- Fomentar la competitivitat i la viabilitat de les empreses del sector de la pesca,
- Donar suport a la consolidació de desenvolupament tecnològic, innovació, etc, i
- Desenvolupar la formació professional, competències professionals noves i formació permanent.

El 38% de les actuacions de la Prioritat 1 del FEMP les han impulsat les confraries de pescadors i les seves federacions, que han mobilitzat inversions

Les actuacions del FEMP s'han desenvolupat, principalment, als municipis pesquers de Catalunya.

per un import de 5,7 milions d'euros i una subvenció de 4,4 milions d'euros.

01.01 Actuacions per reduir la brossa marina

El FEMP ha contribuït a impulsar el Projecte Pescaneta: cap a una mar blava, mitjançant el qual la totalitat del sector pesquer de Catalunya participa en la retirada de brossa marina i en la sensibilització i la conscienciació de la ciutadania. S'ha destinat 1 milió d'euros anual a impulsar aquesta iniciativa, que han coordinat les tres Federacions Territorials de Confraries de Pescadors i la Federació Nacional Catalana de Confraries de Pescadors.

La Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible i la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural del DACC han desenvolupat, en el marc del FEMP, el mapa d'hàbitats marins de Catalunya.



Campanyes de sensibilització PESCANETA. Font: PESCANETA.

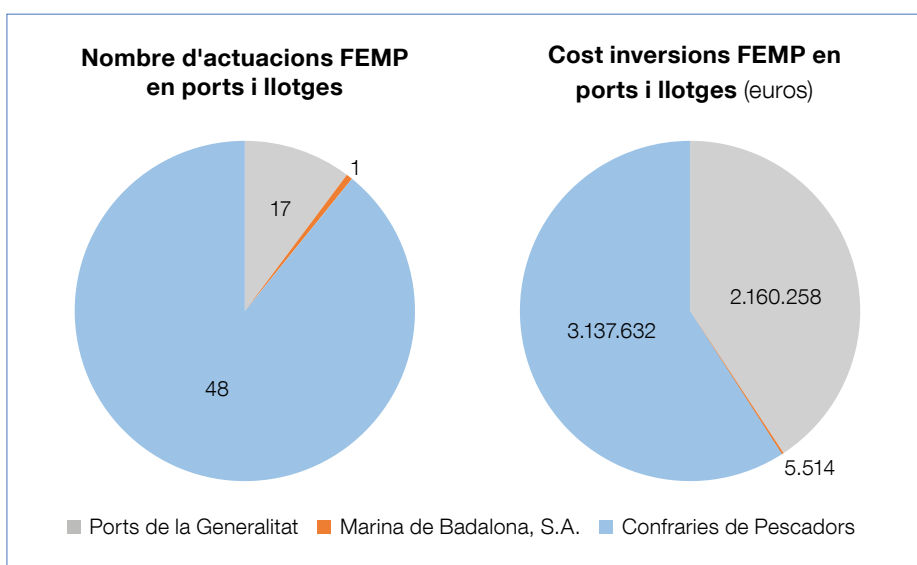


Figura 5. Nombre d'actuacions i imports d'inversió (en euros) en ports i llotges. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

En el 2023, s'han recollit 118.000 litres de brossa marina amb Pescaneta, volum equivalent a 18 camions cisternes. El 62% de la brossa marina recollida és residu plàstic, principalment, tovallolletes d'un sol ús.

El Projecte Pescaneta està adreçat a:

- Reconèixer el sector pesquer com a cuidador de la mar.
- Recollir i quantificar la brossa marina per part del sector pesquer en la seva activitat pesquera.
- Realitzar actuacions educatives i divulgatives a escoles i municipis.
- Realitzar campanyes de sensibilització a la ciutadania.

01.02 Actuacions en ports i llotges

El FEMP ha contribuït a millorar les instal·lacions en ports pesquers i llotges, amb 5,3 milions d'euros en inversions que han promogut les confraries de pescadors concessionàries de les llotges i els ports de la Generalitat.

Les inversions s'han adreçat a:

- Millorar la seguretat i les condicions de treball.
- Millorar la qualitat, el control i la traçabilitat dels productes desembarcats.
- Millorar l'eficiència energètica de les llotges pesqueres.

En aquest període FEMP, destaca la descarbonització de les estructures pesqueres i de les llotges de pescadors, mitjançant la instal·lació de plaques solars fotovoltaïques al 58% de les llotges pesqueres amb una potència instal·lada de 1.130,34 kW que contribueix a estalviar 226,79 tones anuals de CO₂.

01.03 Inversions adreçades a incrementar la sostenibilitat de l'activitat pesquera

El FEMP ha subvencionat, amb 1,9 milions d'euros, inversions a bord de les embarcacions pesqueres i assessorament adreçat a incrementar la

Tipus d'actuacions	Nombre d'operacions	Inversió (euros)	Subvenció (euros)
1.1.2 Limitació de l'impacte de la pesca al medi marí i adaptació de la pesca a la protecció d'espècies	65	2.105.645	1.074.221
1.1.2 Serveis d'assessorament	1	14.000	14.000
1.1.2 Salut i seguretat	50	375.604	237.978
1.1.2 Valor afegit, qualitat dels productes i utilització de les captures no desitjades	11	91.149	51.161
1.1.2 Eficiència i mitigació del canvi climàtic	51	1.117.810	611.761
1.1.2 Reemplaçament o modernització de motors	1	33.521	10.056
Total general	179	3.737.729	1.999.177

Taula 3. Inversions a bord. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.



Les portes sense contacte amb el fons redueixen l'impacte sobre el fons marí i contribueixen a reduir entre un 20 i un 30% el consum de combustible i d'emissions de CO₂.

sostenibilitat de les embarcacions de pesca, descarbonitzar i modernitzar la flota catalana, i millorar la seguretat i les condicions de treball de la marineria.

El 17% de la flota catalana s'ha modernitzat amb el fons FEMP, especialment les modalitats d'arrossegament i d'encerclament, amb un 29% i 28%, respectivament, de la flota modernitzada.

Destaca la instal·lació de portes sense contacte amb el fons en la modalitat d'arrossegament (portes pelàgiques) i la substitució de malles més selectives, aparells per monitoritzar i reduir el consum de combustible, equips per reduir les captures de individus de talla immadura, etc.



Portes sense contacte amb el fons en la modalitat d'arrossegament. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

01.04 Cartografia d'hàbitats marins

La Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible (DGPMP) i la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural (DGPAMN) del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural han desenvolupat, en el marc del FEMP, el mapa d'hàbitats marins de Catalu-

nya. El Projecte, de 3 milions d'euros, l'ha cofinançat el FEMP en el 75%. Aquesta iniciativa:

- Dona resposta al buit històric d'informació en l'àmbit marí a Catalunya.
- Dona compliment a l'Estratègia europea de biodiversitat 2020, l'Estratègia del patrimoni natural i biodiversitat i l'Estratègia marítima

de Catalunya, i l'informe d'aplicació de la Directiva hàbitats a Catalunya per al període 2013-2018.

El mapa abasta des de la línia de la costa (0 m) fins al límit exterior del polígon que format per la intersecció del límit d'aigües costaneres, els espais naturals protegits de competència de la Generalitat de Catalunya, i la isòbata -50 m.



Mapa d'hàbitats marins. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

Tipus d'actuacions	Nombre d'operacions	Inversió (euros)	Subvenció (euros)
Inversions productives en aqüicultura	33	10.939.366	4.361.836
Modernització d'instal·lacions aqüícoles: millora del benestar animal, qualitat del producte, condicions de treball, protecció enfront de predadors, i seguretat	36	8.818.696	3.383.242
Assessorament i adquisició de coneixements científics, empresarials i organitzatius	9	629.626	503.807
Diversificació de l'activitat aqüícola	5	94.016	39.433
Compensacions de pèrdues per la COVID-19	3	88.763	88.763
Reducció de l'impacte de l'activitat aqüícola al medi ambient: descarbonització i reducció del consum d'aigua	9	152.768	73.165
Total	95	20.723.236	8.450.246

Taula 4. Inversions en aqüicultura. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

De resultes d'aquest Projecte, les administracions i la ciutadania en general disposaran de la batimetria, la morfologia, la geologia i la distribució dels hàbitats submarins; una informació inexistente fins ara i molt necessària per gestionar, preservar i conservar els recursos pesquers, naturals i paisatgístics del litoral submergit de Catalunya.

02. Prioritat 2. Fomentar una aqüicultura sostenible

Les actuacions desenvolupades en el marc de la Prioritat 2 del FEMP s'han destinat a:

- Conservar i protegir el medi ambient i promoure l'eficiència dels recursos.
- Afavorir el pas a una energia baixa

en carboni en el sector aqüícola.

- Millorar la competitivitat de les empreses aqüícoles.

El 92% dels fons FEMP de la Prioritat 2 del FEMP –és a dir, 7,7 milions d'euros– ha permès incrementar i modernitzar la capacitat aqüícola de Catalunya, tot dinamitzant inversions per import de 19,7 milions d'euros.



Muscleres al delta de l'Ebre. Foto: Fepromodel.



Gàbies d'aqüicultura marina a l'Ametlla de Mar. Foto: Acuicultura del Delta.

El 2023, l'activitat aqüícola a Catalunya genera 10.028 tones en 186 instal·lacions aqüícoles, 11 en aigües continentals i 175 en aigües marines. 170 instal·lacions es dediquen al cultiu de mol·luscs bivalves (musclo i ostra) a les badies dels Alfacs i del Fangar del delta de l'Ebre; 2 cultiven musclo en cordes de cria a Roses i les Cases d'Alcanar, respectivament, i 3 engreixen peixos en gàbies surants ubicades a les aigües del litoral de Roses (una instal·lació amb producció de llobarros) i de l'Ametlla de Mar (una instal·lació amb cultiu d'orades i llobarros i, una altra, on s'engreixen tonyines). En aigües continentals, l'espècie més cultivada és la truita irisada; l'esturió, que és menys representatiu, també es cultiva tant per la carn com per fer caviar. Per altra banda, el cultiu de microalgues, que va agafant força al nostre país, està representat per la producció d'espíulina i *Chlorella*. Actualment, s'està testant la producció de macroalgues (*Ulva* spp.) a les instal·lacions aqüícoles existents, la qual cosa diversificarà la producció aqüícola del país.

03. Prioritat 3. Fomentar l'aplicació de la Política pesquera comuna

El 7,5% del FEMP –és a dir, 4,4 milions d'euros– s'ha destinat a actuacions desenvolupades en el marc de la Prioritat 3 del FEMP per:

- Millorar i aportar coneixements científics mitjançant la recollida de dades pesqueres.
- Incrementar la capacitat en supervisió, control i observança.

L'Institut Català de Recerca per a la Governança del Mar (ICATMAR), que és l'òrgan de cooperació amb autonomia de gestió entre la Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible de la Generalitat de Catalunya i el Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), a través de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona, ha realitzat la recollida de dades de pesca. L'ICATMAR –que es va crear l'any 2017 mitjançant el Decret 42/2017, de 2 de maig– s'emmarca en el context del desenvolupament del programa de l'Estratègia marítima de Catalunya, que basa la governança de les polítiques marítimes del nostre país en el model de la cogestió.

En matèria de control, s'han desenvolupat les aplicacions informàtiques de la Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible (DGPMP) de control de notes de primera venda dels productes pesquers i de control de la traçabilitat dels productes aquícoles, i de control de la higiene en els productes pesquers.

Amb un pressupost de 1.2 milions d'euros, el Geoblau ha permès el desenvolupament i la implementació d'un sistema d'emmagatzematge, mitjançant balises de geolocalització instal·lades a la flota pesquera i el tractament i visualització de dades geoespaciales de l'activitat pesquera a Catalunya.

Els objectius del Projecte han estat tres: el primer, proporcionar eines de control de la flota pesquera professional de Catalunya per al compliment de les normes de la Política pesquera comuna; el segon, donar eines de control per a la certificació d'aturades de l'activitat, com ara la veda; i, el tercer, integrar i centralitzar la in-

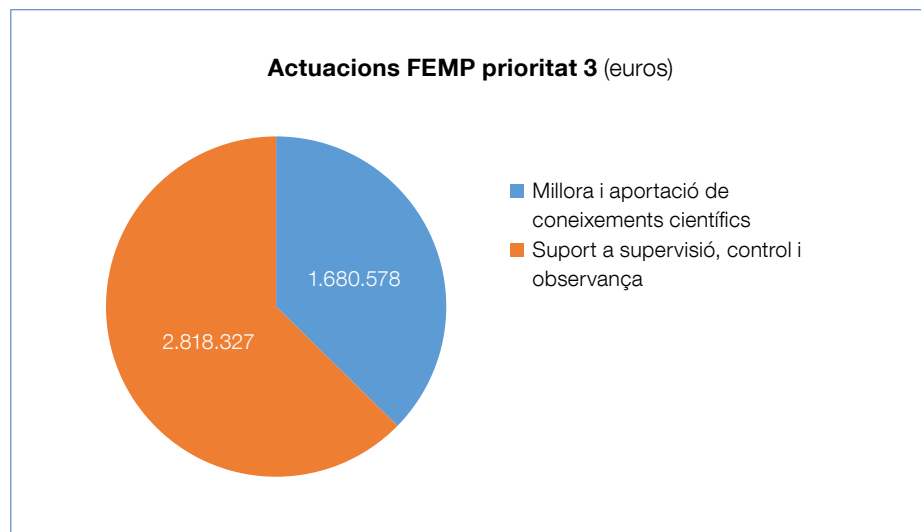
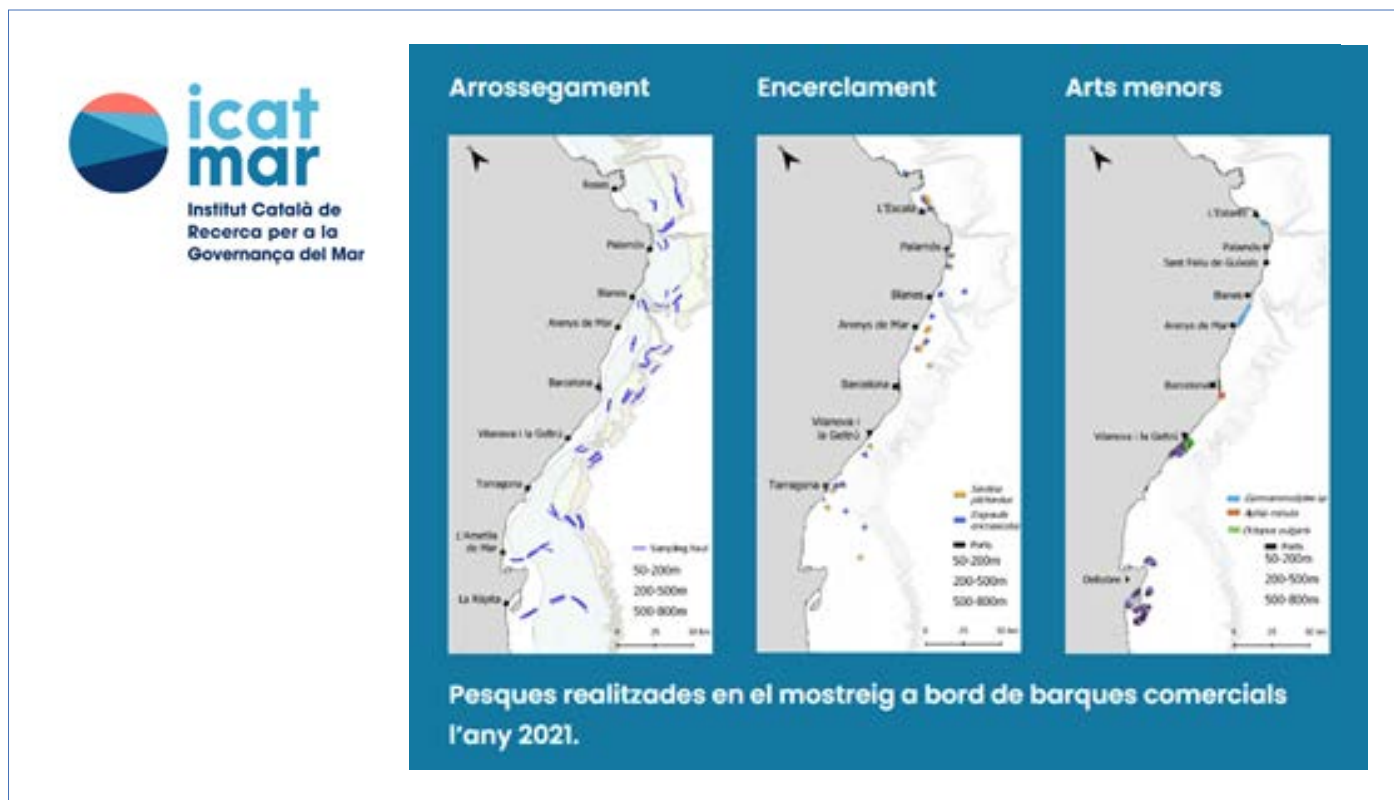


Figura 6. Inversions del FEMP, Prioritat 3, per tipus d'actuació. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.



Pesques realitzades per ICATMAR en el mostreig a bord l'any 2021. Font: ICATMAR.



L'aplicació informàtica Geoblau ha permès el desenvolupament i la implementació d'un sistema d'emmagatzematge, tractament i visualització de dades geoespacionals de l'activitat pesquera a Catalunya.

També s'ha renovat el parc d'embarcacions de vigilància, control i inspecció pesquera amb l'embarcació "La Mar de Ponent".



GEOBLAU. Aplicatiu (dalt) i dispositiu (baix). Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

formació actualitzada sobre l'activitat pesquera professional procedent de diferents àmbits i sistemes per millorar la gestió de l'activitat extractiva amb visió ecosistèmica.

A més del desenvolupament i la implementació del programari, el Projecte ha requerit la publicació del marc legal necessari per al desplegament d'un

sistema de localització i de seguiment d'embarcacions pesqueres de Catalunya i la instal·lació i el manteniment dels dispositius de geolocalització.

També s'ha renovat el parc d'embarcacions de vigilància, control i inspecció pesquera amb l'embarcació "La Mar de Ponent", que és una embarcació cabinada de prop de

13 metres d'eslora i 520.000 euros de cost, equipada amb les darreres tecnologies de vigilància i equips específics per a la inspecció pesquera.

04. Prioritat 4. Desenvolupament local participatiu

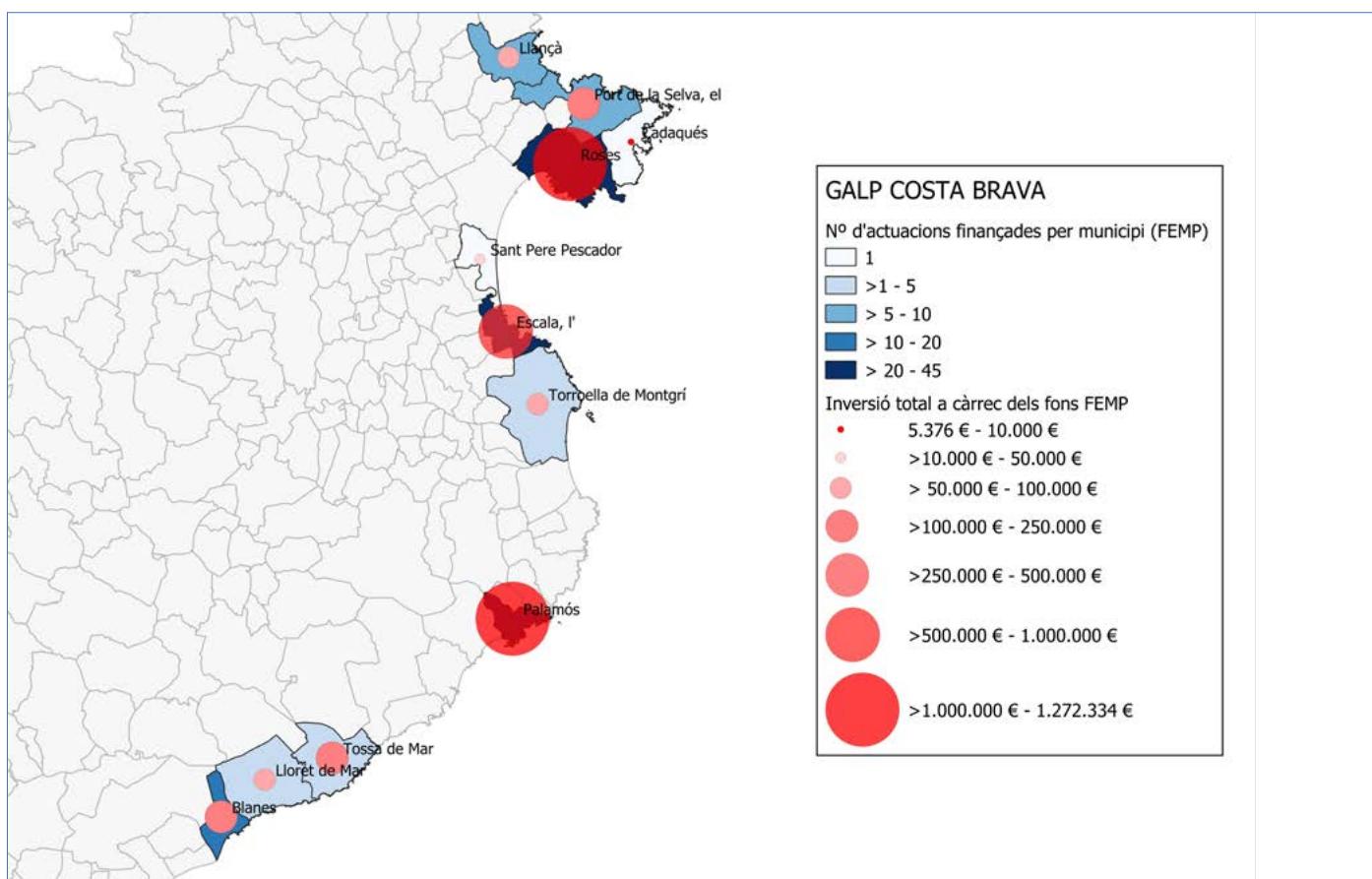
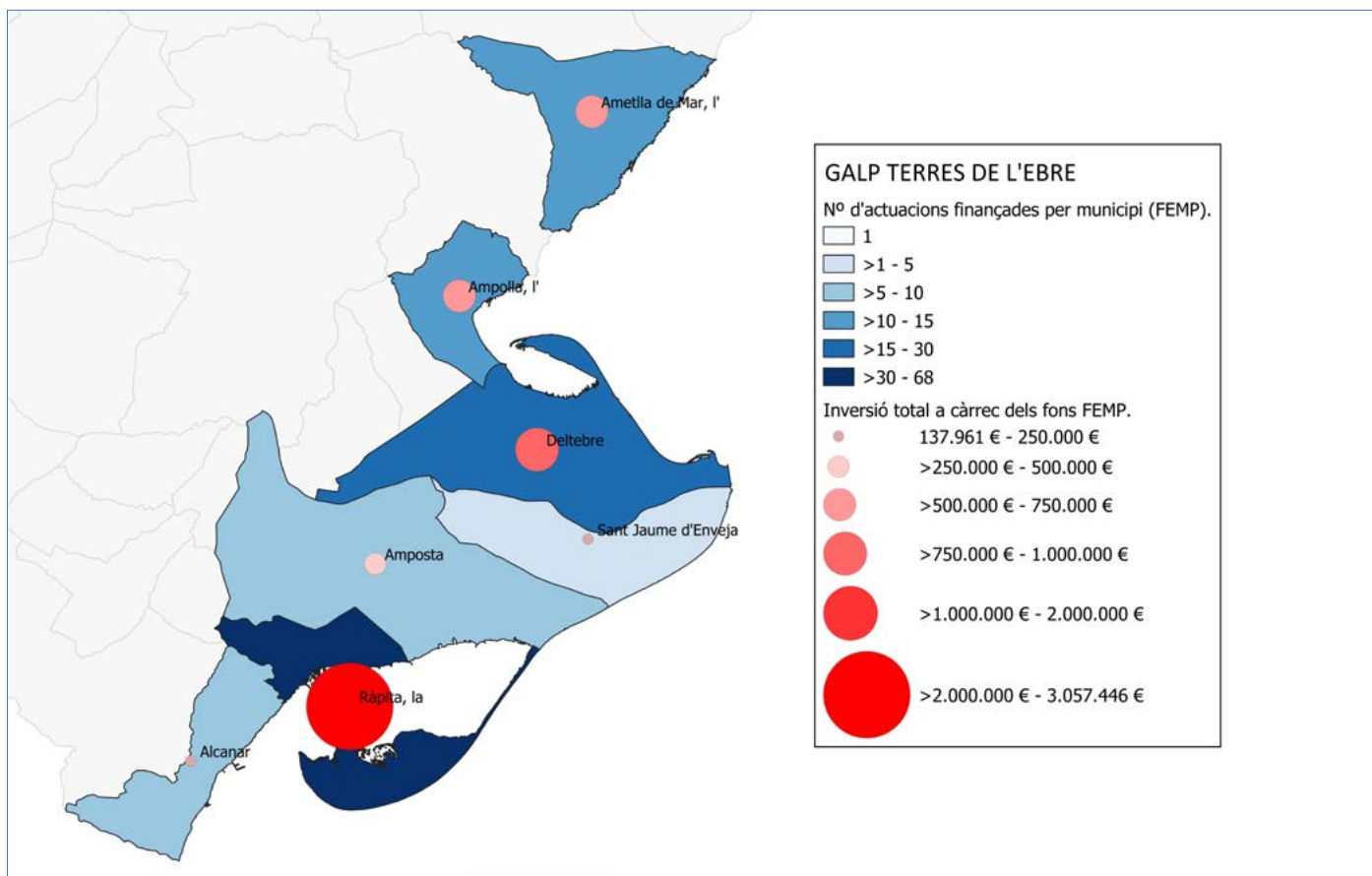
En el marc del FEMP, s'han reconegut dos Grups d'Acció Local Pesquers (GALP):

- El GALP Mar de l'Ebre
- El GALP Costa Brava

Les Estratègies de desenvolupament local participatiu (EDLP), que els GALP han dissenyat, són la declinació al territori de l'Estratègia marítima de Catalunya (EMC). S'han realitzat 300 actuacions per implementar les EDLP, que han mobilitzat 10,4 milions d'euros d'inversió i una subvenció de 7,3 milions d'euros. Per tipologia, les mesures de comercialització (16%), la transformació (16%) i el patrimoni cultural (16%) han concentrat la major inversió en el marc de l'EDLP del GALP Costa Brava. En

Tipus d'operacions	Galp Costa Brava			Galp Terres de l'Ebre		
	Nombre d'operacions	Inversió (euros)	Subvenció (euros)	Nombre d'operacions	Inversió (euros)	Subvenció (euros)
Aqüicultura - Promoció de la innovació	1	10.264	10.264	1	5.035	2.417
Aqüicultura - Augment del valor	1	8.600	6.880	16	254.830	116.533
Comercialització - Atracció de joves	2	63.835	63.835	2	47.403	22.753
Comercialització - Promoció de la innovació	9	203.427	165.677	3	34.528	17.590
Comercialització - Augment del valor	18	343.689	273.936	20	1.038.188	541.034
Comercialització - Creació d'ocupació				2	38.577	18.756
Pesca extractiva - Atracció de joves	2	11.719	11.719			
Pesca extractiva - Augment del valor	9	242.731	204.132	7	139.625	99.562
Pesca extractiva - Promoció de la innovació	3	227.935	227.935	7	85.478	45.521
Transformació - Atracció de joves	2	77.806	42.778			
Transformació - Augment del valor	7	517.008	266.004	8	530.044	282.606
Transformació - Creació d'ocupació				1	97.934	48.967
Transformació - Promoció de la innovació	1	10.690	10.690			
Diversificació dins del sector - Aqüicultura - Aprenentatge permanent				1	11.631	5.816
Diversificació dins del sector - Aqüicultura - Creació d'ocupació				1	126.996	63.498
Diversificació dins del sector - Pesca - Aprenentatge permanent	8	166.003	153.101	1	26.312	12.630
Diversificació dins del sector - Pesca - Creació d'ocupació				1	14.000	12.600
Diversificació dins del sector - Transformació - Creació d'ocupació				2	24.809	15.100
Diversificació dins del sector - Comercialització - Aprenentatge permanent	4	32.722	32.129	1	4.400	2.640
Diversificació fora del sector - Aprenentatge Permanent	8	193.548	193.548	1	19.052	9.145
Diversificació fora del sector - Creació d'ocupació	1	1.150	575	17	1.007.729	437.311
Mitigació del canvi climàtic	1	5.381	5.381	1	37.453	22.472
Patrimoni mediambiental	7	192.554	180.919	5	285.532	187.672
Benestar social	3	110.909	101.585	9	550.591	256.643
Patrimoni cultural	27	586.053	457.689	12	415.214	341.752
Governança dels recursos pesquers i activitats marítimes	8	161.349	135.012	10	381.088	188.552
Reforç del paper de les comunitats pesqueres	24	547.263	545.639	3	145.081	120.285

Taula 5. Tipus d'operacions GALP. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.



Mapes de distribució territorial de les operacions GALP Mar de l'Ebre i GALP Costa Brava (nombre d'operacions i inversions realitzades). Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

el cas de l'EDLP del GALP Mar de l'Ebre, les mesures de diversificació (23%), de comercialització (22%) i de transformació (12%) són les que més inversió han canalitzat.

En el GALP Costa Brava, les subvencions s'han destinat, principalment, a associacions, que concentren el 50% dels ajuts, i a entitats públiques, que concentren el 36% dels ajuts. En el GALP Mar de l'Ebre, el 38% dels ajuts s'han destinat a empreses i el 30%, a associacions.

El 80% i el 27% de les operacions GALP Costa Brava i GALP Mar de l'Ebre, respectivament, que han impulsat persones físiques, les han promogut dones. La participació de dones en aquesta línia d'ajuts és molt superior a la mitjana d'operacions que el FEMP cofinança, que només és del 6%.

05. Prioritat 5. Foment de la comercialització i la transformació dels productes pesquers

La Prioritat 5 està adreçada a:

- Posar en valor la qualitat dels productes de la pesca i l'aqüicultura.
- Realitzar campanyes de promoció del consum de productes pesquers tot impulsant el productes de proximitat "Peix de llotja".
- Promoure la competitivitat de les organitzacions professionals, tot potenciant-ne el paper mitjançant la creació d'organitzacions de productors/res pesquers/res (OPP) i l'aplicació dels Plans de producció i comercialització (PPIC).
- Incentivar les inversions de les pimes de la indústria transformadora de productes pesquers.
- Compensar les pèrdues econòmiques del sector pesquer derivades de la COVID-19 i de la guerra d'Ucraïna.

El conjunt de la cadena de valor

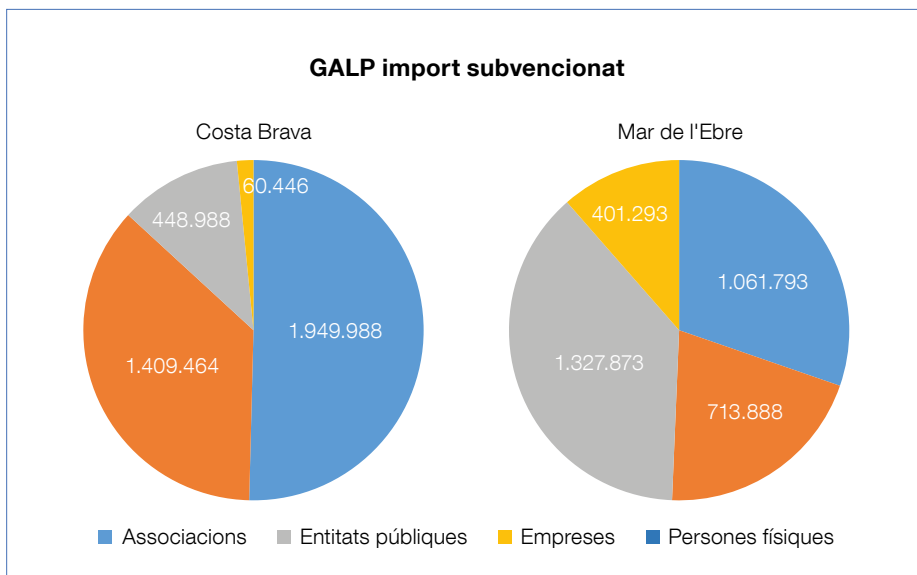


Figura 7. Imports GALP subvencionats per tipus de beneficiari. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

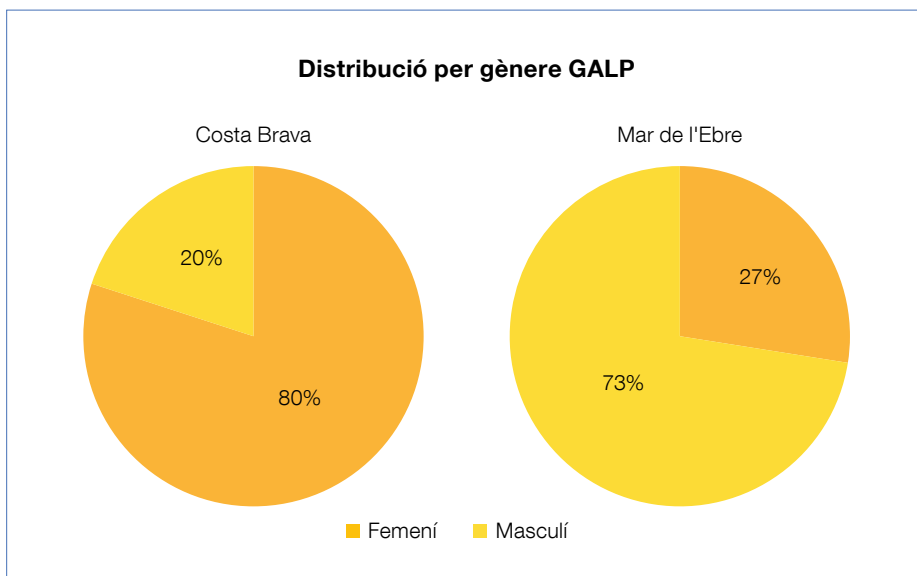


Figura 8. Nombre d'operacions GALP per gènere. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

desenvolupa les mesures: el sector extractiu i productiu, el sector comercialitzador (majorista i minorista) i el sector transformador, així com les entitats públiques.

05.01 Campanyes de promoció i de millora de la comercialització dels productes pesquers

En el marc del FEMP, s'han destinat 1,7 milions d'euros a campanyes de promoció dels productes pesquers, a la participació en fires sectorials i




locals, i a altres actuacions per millorar la comercialització.

D'entre les actuacions finançades, destaquen:

- La promoció i la millora de la qualitat del músculo que ha desenvolupat la Federació de Productors de Mol·luscs bivalves del Delta de l'Ebre (FEPROMODEL).
- La redacció del Llibre blanc del peix i de la pesca de Catalunya, que ha desenvolupat el Gremi de Peixaters

Operador	Nombre d'operacions	Inversió (euros)	Subvenció (euros)
DGPMPS - DACC- Generalitat de Catalunya	7	406.158	406.158
Confraries de pescadors	17	128.909	77.482
Federació de productors de mol·luscs Delta de l'ebre (FEPROMODEL)	6	950.458	463.906
Gremio de consignatarios del mercado central de pescado mariscos frescos y congelados de Barcelona y provincia	9	466.926	273.002
Gremi de peixaters de Catalunya	7	177.849	135.064
Associació grup d'acció local pesquer Costa Brava	1	116.172	116.172
Altres operadors de la cadena de valor	15	493.344	237.496
Total	62	2.739.816	1.709.279

Taula 6. Actuacions de promoció dels productes de la pesca i l'aqüicultura i millora de la comercialització. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

Organitzacions de productors/res pesquers/res reconegudes per l'Administració catalana	
	Asociación de la Organización de Productores Pesqueros Peix Blau Catalunya (OPP 87): constituïda el 19 de desembre de 2019; va obtenir el seu reconeixement el 27 de gener de 2021 amb un total de 19 embarcacions d'encerclament adherides i una producció mitjana de 5.971.043 euros.
	Associació Peix Blau CATSUD-Tarragona (OPP 92): constituïda el 16 de gener de 2020; va obtenir el seu reconeixement el 16 de juny de 2022 amb un total de 10 embarcacions d'encerclament adherides i una producció mitjana de 3.079.248 euros.
	Associació de l'Organització de Productors de Pesca de Palamós (OPP 91): constituïda el 12 de novembre de 2019; va obtenir el seu reconeixement el 4 de març de 2022 amb un total de 41 embarcacions adherides i una producció mitjana de 6.016.490 euros.

Taula 7. Organitzacions de productors a Catalunya. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

Organització de productors pesquers (OPP)	Subvenció (euros)
Asociación de la Organización de Productores Pesqueros Peix Blau Catalunya (OPP 87)	413.777
Associació Peix Blau CATSUD-Tarragona (OPP 92)	52.117
Associació de l'Organització de Productors de Pesca de Palamós (OPP 91)	308.727
Total	774.622

Taula 8. Subvencions a organitzacions de productors pesquers (euros). Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

Tipus d'actuació	Nombre d'operacions	Inversió (euros)	Subvenció (euros)
Nou o millora substancial del procés	75	22.768.042	9.641.874
Nou o millora substancial del producte	10	4.121.132	1.857.142
Nou o millora substancial del sistema de gestió	15	1.693.455	690.941
Nou o millora substancial del sistema d'organització	3	245.800	111.876
Condicions de treball	15	806.439	395.599
Seguretat	2	133.235	66.618
Higiene	4	2.272.174	1.079.486
Estalvi d'energia	9	2.393.056	1.149.778
Reducció impacte ambiental	2	267.069	119.429
Total	135	34.700.402	15.112.743

Taula 9. Inversions en transformació. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

de Catalunya, que, entre d'altres, ha propiciat la constitució de la Taula Intersectorial del Peix.

- El disseny i l'execució dels tallers "Creix amb el Peix", que ha desenvolupat el Gremi de Consignataris del Mercat Central de Peix Marisc Fresc i Congelat de Barcelona i província, adreçat a escoles, i que ha constatat un increment del consum de productes pesquers entre les famílies dels participants.
- La participació del Departament d'Acció Climàtica i els actors de la cadena de valor a la fira *Seafood Expo Global Barcelona*, que és la fira de peix i marisc més important del món.

05.02 Organitzacions de productors/res pesquers/res (OPP)

En el marc del FEMP s'han constituït tres OPP a Catalunya. El FEMP ha contribuït amb ajudes a la creació de l'1% de la facturació mitjana de les OPP i a la implementació dels

Plans de producció i comercialització (PPIC) de les OPP.

05.03 Inversions en la indústria transformadora de productes de la pesca i l'aqüicultura

El FEMP ha contribuït amb 15,1 milions d'euros a modernitzar les pimes catalanes de transformació dels productes de la pesca i l'aqüicultura. Les inversions, cofinançades al 50%, han permès millorar el procés, el producte i els sistemes de gestió i organització de la indústria de transformació. També han contribuït a millorar les condicions de seguretat, de treball i d'higiene de les plantes transformadores, i a reduir l'impacte ambiental mitjançant, entre d'altres, la reducció del consum d'aigua i la generació d'energia solar fotovoltaica.

05.04 Compensació del sobrecost del gasoil causat per la guerra d'Ucraïna

L'impacte econòmic de la guerra a Ucraïna, que es va iniciar el 24 de fe-

La modificació del Reglament del FEMP ha permès finançar al sector pesquer extractiu el sobrecost del gasoil consumit durant el segon semestre del 2022.

brer de 2022 amb la invasió russa, s'ha fet notar arreu del món. Les tensions en les cadenes de valor s'han agreujat i les pressions inflacionistes han anat a l'alça, en part, també, per les sancions que s'han imposat a Rússia i per les seves contramesures. En aquest context, cal destacar l'augment de preus del gasoil. La modificació del Reglament del FEMP ha permès finançar al sector pesquer extractiu el sobrecost del gasoil consumit durant el segon semestre del 2022. S'han destinat 2,6 milions d'euros a la flota catalana per pal·liar l'impacte d'aquesta crisi.

PERÍODE 2021-2027

del Fons Europeu Marítim de Pesca i d'Aqüicultura (FEMPA)

El Fons Europeu Marítim, de Pesca i d'Aqüicultura (FEMPA) és el fons nou de les polítiques marítima, pesquera i aqüícola de la Unió Europea que es proposa per al període 2021-2027 (actuacions fins el 31 de desembre de 2029, en aplicació de la regla n + 3), en substitució del Fons Europeu de Pesca anterior (FEMP). El dia 7 de juliol de 2021, es va aprovar el Reglament del FEMPA, que és el Reglament

(UE) núm. 2021/1139 del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de juliol de 2021. El 29 de novembre de 2022, mitjançant la Decisió d'execució de la Comissió Europea CCI 2021ES14M-FPR001 s'aprova el Programa del FEMPA per a Espanya.

El pla financer del FEMPA a Catalunya suposa un increment del 37% respecte a l'anterior període del FEMP, i

El pla financer del FEMPA a Catalunya suposa un increment del 37% respecte a l'anterior període del FEMP, i representa el 5% del global del pla financer espanyol.

Pla financer	FEMPA milions d'euros	Nacional milions d'euros	Total públic milions d'euros	Cofinançament FEMPA %	Privat milions d'euros	Total milions d'euros
FEMPA Catalunya	52,52	22,51	75,03	70%	30,97	106
FEMPA Espanya	1.057,02	426,67	1.483,69	70%	572,63	2.056,32

Taula1. Pla financer del FEMPA. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.



Prioritat	Objectiu específic
Prioritat 1 Fomentar la pesca sostenible, i la recuperació i la conservació dels recursos biològics aquàtics (gestió pesquera).	Reforçar les activitats pesqueres que siguin sostenibles econòmicament, social i mediambiental.
	Promoure l'ajust de la capacitat de pesca a les possibilitats de pesca en cas de paralització definitiva de les activitats pesqueres, i contribuir a un nivell de vida adequat en cas de paralització temporal de les activitats pesqueres.
	Promoure, en el sector pesquer, un control i una execució de la normativa eficients, inclosa la lluita contra la pesca il·legal, no declarada i no reglamentada (INDNR), i l'obtenció de dades fiables que permetin prendre decisions basades en el coneixement.
	Contribuir a la protecció i la recuperació de la biodiversitat i els ecosistemes aquàtics.
Prioritat 2 Fomentar les activitats sostenibles d'aqüicultura, la transformació i la comercialització de productes de la pesca i l'aqüicultura, tot contribuint, així, a la seguretat alimentària a la Unió (aquicultura i cadena de valor).	Promoure activitats aquícoles sostenibles, tot reforçant, especialment, la competitivitat de la producció aquícola, i garantint, al mateix temps, que les activitats siguin sostenibles mediambientalment a llarg termini.
	Promoure la transformació, la comercialització, la qualitat i el valor afegit dels productes de la pesca i de l'aqüicultura.
Prioritat 3 Permetre una economia blava sostenible a les zones costaneres i fomentar el desenvolupament de les comunitats pesqueres i aquícoles (GALP).	Promoure una economia blava a les zones costaneres i perseguir el desenvolupament de les comunitats pesqueres i aquícoles; implementar l'EMC.
Prioritat 4 Reforçar la governança internacional dels oceans i permetre que els mars i els oceans siguin segurs, protegits, nets i estiguin gestionats de manera sostenible (oceanografia operacional).	Enfortir la gestió sostenible dels mars i els oceans mitjançant la promoció del coneixement del medi marí.

Taula 2. Prioritats i objectius específics del FEMPA. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

representa el 5% del global del pla financer espanyol. Aquest finançament podrà incrementar-se en funció de l'execució del fons, mitjançant el mecanisme de flexibilitat acordat en conferència sectorial.

El FEMPA contribuirà a assolir els objectius polítics i sectorials següents de la Unió Europea i esdevé un dels instruments financers de l'Agenda Marítima de Catalunya

El FEMPA a Catalunya té les prioritats i els objectius específics recollits a la taula 2.

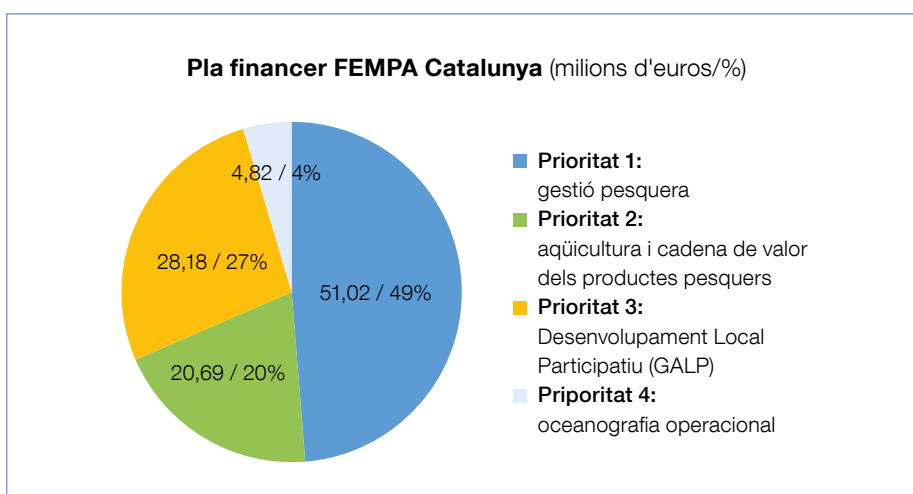


Figura 1. Pla financer (contribució pública i privada) del FEMPA a Catalunya (milions d'euros i percentatge). Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

01. Prioritat 1. Fomentar la pesca sostenible i la recuperació i la conservació dels recursos biològics aquàtics (gestió pesquera)

La Prioritat 1 del FEMPA concentra el 49% del pla financer del FEMPA, amb 42,61 milions d'euros de suport públic que permetrà dinamitzar 51,02 milions d'euros d'inversió. Aquesta prioritat està adreçada a:

- Reduir els impactes negatius de la pesca o contribuir als impactes positius sobre el medi ambient i contribuir al bon estat mediambiental.
- Contribuir a la neutralitat climàtica del sector pesquer.
- Promoure les condicions per a un sector de la pesca viable, competitiu i atractiu econòmicament.
- Compensar el sector pesquer davant la paralització temporal de les activitats pesqueres.
- Reforçar el control de l'activitat pesquera en el marc de la Política pesquera comuna.
- Reforçar el coneixement del medi

marí mitjançant la recollida i l'anàlisi de dades.

- Contribuir al bon estat mediambiental de les zones marines protegides, inclosa la xarxa Natura 2000.

01.01 Reforçar les activitats pesqueres que siguin sostenibles econòmicament, social i mediambiental

El 9% del FEMPA –és a dir, 6,26 milions d'euros d'aportació pública amb una inversió de 9,62 milions d'euros– es destinarà a millorar la sostenibilitat econòmica, social i ambiental del sector pesquer. Aquest objectiu específic concentra el 19% del pla financer de la Prioritat 1. Entre les actuacions previstes, destaquen els ajuts destinats a:

- Fomentar la participació del sector pesquer en el control de les zones protegides.
- Fomentar les inversions a bord per assolir la sostenibilitat de la flota pesquera catalana: millorar la selectivitat dels arts, reduir les captures no desitjades, instal·lar portes sen-

La millora de la sostenibilitat econòmica, social i ambiental del sector pesquer concentra el 19% del pla financer de la prioritat 1.

El 17% del pla financer de la prioritat 1 es destina a implantar la Política Pesquera Comuna mitjançant la lluita contra la pesca INDNR i la consolidació d'ICATMAR.

- se contacte amb el fons, i instal·lar equips per reduir la interacció de la pesca amb les espècies protegides.
- Fomentar les auditories energètiques i les inversions per assolir la neutralitat climàtica de la flota pesquera.
- Fomentar inversions a bord per millorar les condicions laborals i la seguretat a bord de la marineria.
- Millorar la formació pesquera impartida per l'Escola de Capacitació Nàuticopesquera a Catalunya (ECNP). El FEMPA contribuirà a incrementar, arreu del litoral, l'oferta de cursos de mariner/a pescador/a, de patró/ona polivalent costaner/a, i de patró/ona local de pesca. A més, s'impulsarà l'edició de formació en línia en el sector pesquer per afavorir la conciliació de vida laboral i personal.
- Fomentar el relleu generacional en el sector pesquer mitjançant ajuts a joves pescadors/es per a l'adquisició de la primera embarcació de pesca i ajuts a la contractació de marineria en pràctiques a les embarcacions pesqueres.
- Fomentar la neutralitat climàtica, el control i la seguretat, i millorar les condicions de treball i la qualitat del producte mitjançant inversions als ports

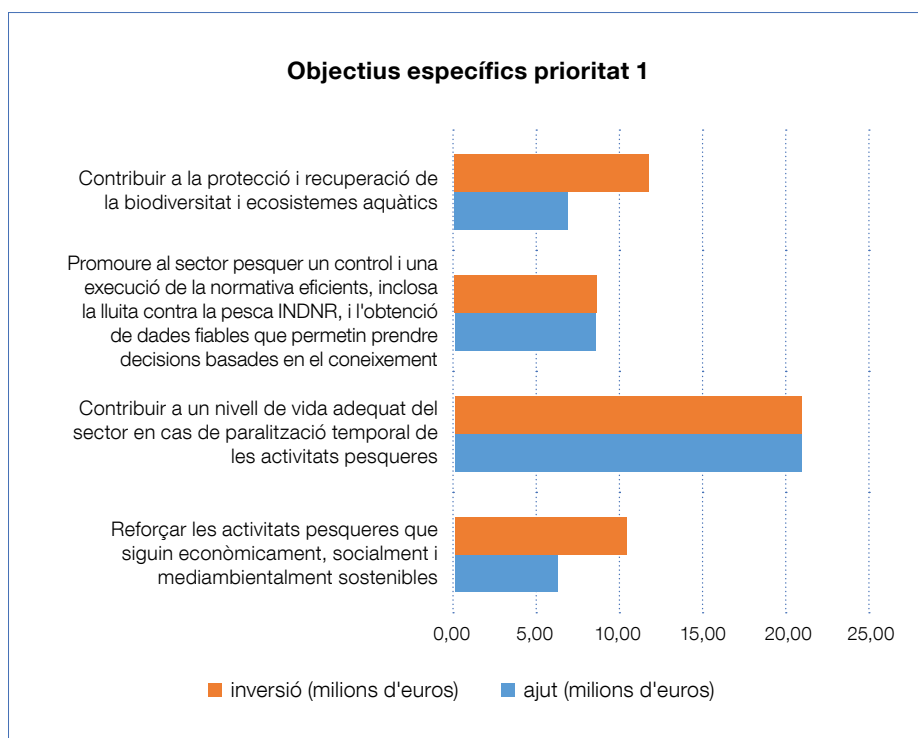


Figura 2. Contribució del FEMPA a assolir els objectius específics de la Prioritat 1 (milions d'euros). Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.



Pràctica per a la determinació del sexe dels pops. Foto: Comitè de Cogestió del pop roquer de la Catalunya central capturat amb cadups i nanses.

pesquers i les llotges pesqueres. Per una banda, es convocaran ajuts del FEMPA adreçats a actuacions que desenvoluparan les confraries de pescadors. Per altra banda, mitjançant un conveni de col·laboració entre la Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible i els ports de la Generalitat, es prioritzaran actuacions als ports pesquers per millorar la competitivitat del sector pesquer.

01.02 Contribuir a un nivell de vida adequat en cas de paralització temporal de les activitats pesqueres

El 20% del FEMPA –és a dir, 20,94 milions d'euros d'aportació pública– es destinarà a compensar als/a les armadors/es i als/a les mariners/es per la paralització temporal de l'activitat pesquera. Amb aquestes ajudes, s'intenta pal·liar l'impacte socioeconòmic de les aturades biològiques de la flota adreçades a millorar l'estat de les poblacions pesqueres. Aquest objectiu específic concentra el 41% del pla financer de la Prioritat 1.

01.03 Promoure, en el sector pesquer, un control i una execució de la normativa eficients, inclosa la lluita contra la pesca il·legal, no declarada i no reglamentada (INDNR), i l'obtenció de dades fiables que permetin prendre decisions basades en el coneixement

El 8% del FEMPA –és a dir, 8,66 milions d'euros d'aportació pública– es destinarà a actuacions destinades a implementar la Política pesquera comuna mitjançant el control, la recollida i l'anàlisi de dades pesqueres mitjançant ICATMAR. Aquest objectiu específic concentra el 17% del pla financer de la Prioritat 1.

01.04 Contribuir a la protecció i la recuperació de la biodiversitat i els ecosistemes aquàtics

L'11% del FEMPA –és a dir, 11,79 milions d'euros d'aportació pública– es destinarà a actuacions destinades a la protecció i la recuperació de la biodiversitat i els ecosistemes aquàtics.

L'11% del FEMPA –és a dir, 11,79 milions d'euros d'aportació pública– es destinarà a actuacions destinades a la protecció i la recuperació de la biodiversitat i els ecosistemes aquàtics.

El FEMPA vol consolidar la cogestió com a model de governança pesquera a Catalunya.

Aquest objectiu específic concentra el 23% del pla financer de la Prioritat 1.

Entre les actuacions previstes, destaquen els ajuts destinats a:

- Consolidar el paper del sector pesquer en la recollida de brossa marina

- i les actuacions de sensibilització i de divulgació del projecte PESCANETA.
- Realitzar actuacions per a la protecció del medi marí.
 - Consolidar la cogestió com a model de governança pesquera a Catalunya. El model de cogestió pesquera i, en general, de gestió participativa amb els que es despleguen i se segueixen els diferents plans de gestió de les pes-

ques de Catalunya, requereix, per a l'aplicació correcta dels fons econòmics suficients per desenvolupar els programes socioeconòmics que duen associats i que persegueixen, fonamentalment, una millora de les condicions socioeconòmiques dels pescadors implicats. Amb aquest objectiu, és convocaran ajuts del FEMPA adreçats a les confraries de pescadors,

la comunitat científica i les entitats sense ànim de lucre ecologistes que participen en les taules i en els comitès de cogestió, per desenvolupar els plans socioeconòmics i les actuacions que acordi el Comitè de Cogestió.

A Catalunya, s'han desplegat un total de vuit comitès de cogestió que es detallen en el mapa de la figura 3. El mateix Decret de governança contempla aquells casos en què, per les característiques de la pesquera, no és necessari establir un sistema de cogestió. En aquests casos, preveu plans gestionats mitjançant la constitució de comissions de seguiment que, tot i que no tenen la capacitat decisòria dels comitès de cogestió, estan dotades de la capacitat d'efectuar propostes amb un objectiu idèntic. Sobre la base d'aquest model de gestió participativa, s'han desplegat, en matèria pesquera i marisqueira, el Pla de gestió de l'anguila, el Pla de les dragues mecanitzades, el Pla de les dragues per a embarcació, el Pla de tellerina amb rastell de mà i el Pla del marisqueig de garotes.

Un altre cas de gestió participativa és el de la Taula de Cogestió del Baix Empordà, que està dirigida a aspectes diferents als de la pesca professional (pesca recreativa, nàutica, busseig, etc.), però que està emmarcat en el mateix principi de gestió conjunta o participativa.

02. Prioritat 2. Fomentar les activitats sostenibles d'aqüicultura, la transformació i la comercialització de productes de la pesca i l'aqüicultura, tot contribuint, així, a la seguretat alimentària a la Unió (aquicultura i cadena de valor)

La Prioritat 2 del FEMPA concentra el 20% del pla financer del FEMPA, amb 11,92 milions d'euros de suport públic que permetrà dinamitzar 20,69

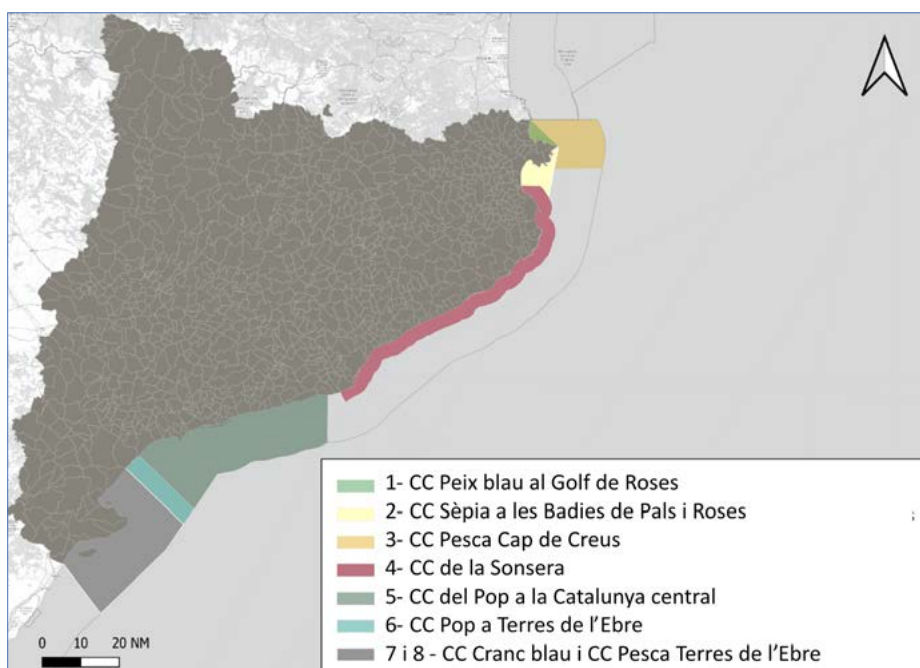


Figura 3. Comitès de cogestió desplegats amb base en el Decret sobre el model de governança de la pesca professional a Catalunya. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

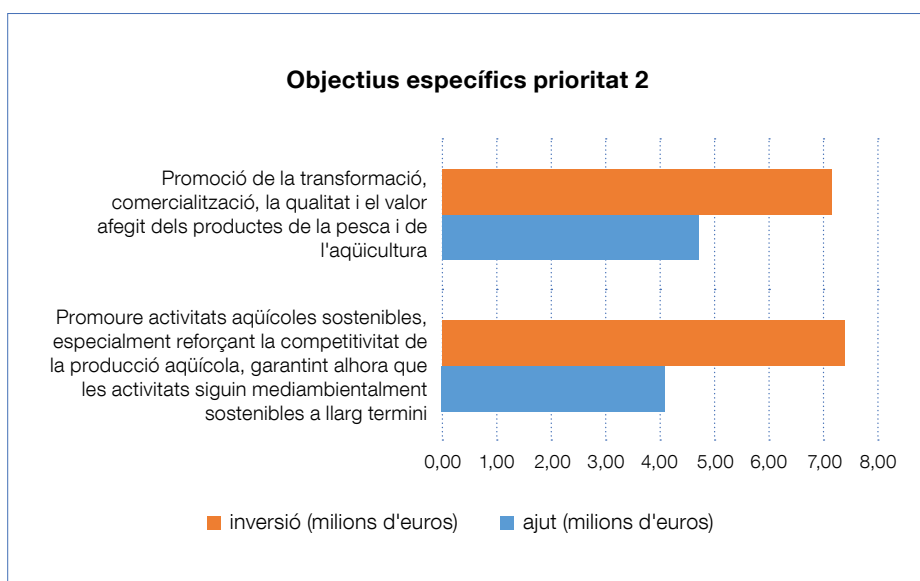


Figura 4. Contribució del FEMPA a assolir els objectius específics de la Prioritat 2 (milions d'euros). Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

milions d'euros d'inversió. Aquesta prioritat està adreçada a:

- Reduir els impactes negatius o contribuir als impactes positius sobre el medi ambient, i contribuir al bon estat mediambiental.
- Promoure les condicions per a uns sectors de la pesca, de l'aqüicultura i de la transformació viables, competitius i atractius econòmicament.
- Contribuir a la neutralitat climàtica.

02.01 Promoure activitats aquícoles sostenibles, tot reforçant, especialment, la competitivitat de la producció aquícola, i tot garantint, al mateix temps, que les activitats siguin sostenibles mediambientalment a llarg termini

El 7% del FEMPA –és a dir, 4,12 milions d'euros d'aportació pública amb una inversió de 7,42 milions d'euros– es destinarà a consolidar l'activitat aquícola a Catalunya. Aquest objectiu específic

concentra el 36% del pla financer de la Prioritat 2. Entre les actuacions previstes, destaquen els ajuts destinats a:

- Afavorir la creació d'empreses aquícoles noves mitjançant el suport per a la tramitació de concessions de domini públic i l'assessorament empresarial.
- Diversificar la producció aquícola a Catalunya.
- Consolidar l'aqüicultura d'impacte baix i restaurativa; especialment, la producció d'algues.



Producció aquícola d'algues al Delta del Ebre i a Roses. Fotos: Algabrava SL i Pescadors de Roses, SLU.



Taula Intersectorial. Foto: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.



Seafood. Foto: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

- Contribuir a la descarbonització del sector aquícola mitjançant l'electrificació de la flota auxiliar d'aquicultura i la implementació d'energia solar fotovoltaica.

02.02 Promoure la transformació, la comercialització, la qualitat i el valor afegit dels productes de la pesca i de l'aquicultura

El 13% del FEMPA –és a dir, 7,80 milions d'euros d'aportació pública

amb una inversió de 13,27 milions d'euros– es destinarà a fomentar la comercialització i la transformació de productes pesquers i aquícoles. Aquest objectiu específic concentra el 64% del pla financer de la Prioritat 2. Entre les actuacions previstes, destaquen els ajuts destinats a:

- Afavorir la creació d'organitzacions noves de productors/res pesquers/res (OPP) a Catalunya i consolidar-ne les existents mitjançant

El 64% del pla financer de la Prioritat 2 es destinarà a fomentar la comercialització de productes pesquers i aquícoles.

ajuts a la creació per un import de l'1% de la producció declarada.

- Implementar els Plans de producció i comercialització de les OPP reconegudes a Catalunya.
- Realitzar campanyes per fomentar el consum de peix entre la ciutadania, especialment, el peix de proximitat "peix de llotja".
- Participar en fires sectorials per promocionar els productes i les empreses catalanes.
- Afavorir la neutralitat climàtica del sector de la comercialització i la transformació.
- Afavorir la introducció d'envasos, processos i productes nous.
- Assessorament i formació en la cadena de valor del peix.
- Enfortir la Taula Intersectorial del Peix amb representats de l'administració pesquera, el sector extractiu i el canal comercial minorista i majorista.

Els Grups d'Acció Local de la Pesca a Catalunya 2023

Els GALP de Catalunya

- GALP COSTA BRAVA NORD**
Els de costa: 108
Indicadors: 63.000
- GALP COSTA BRAVA SUD-MARESME**
Els de costa: 30
Indicadors: 300.000
- GALP COSTA CENTRAL**
Els de costa: 127
Indicadors: 483.000
- GALP COSTA DAURADA**
Els de costa: 95
Indicadors: 284.127
- GALP MAR DE L'EBRE**
Els de costa: 0
Indicadors: 71.000

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

emc

GRUP D'ACCIÓ LOCAL TERRES DE L'EBRE

Grups d'Acció Local Pesquers a Catalunya. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.

03. Prioritat 3. Promoure una economia blava a les zones costaneres i perseguir el desenvolupament de les comunitats pesqueres i aquícoles; implementar l'EMC

Amb l'objectiu de garantir el desplegament territorial de l'Estratègia marítima de Catalunya al territori, el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural ha reconegut, en el marc del FEMPA, cinc Grups d'Acció Local Pesquers (GALP) que abasten la totalitat del litoral pesquer català.

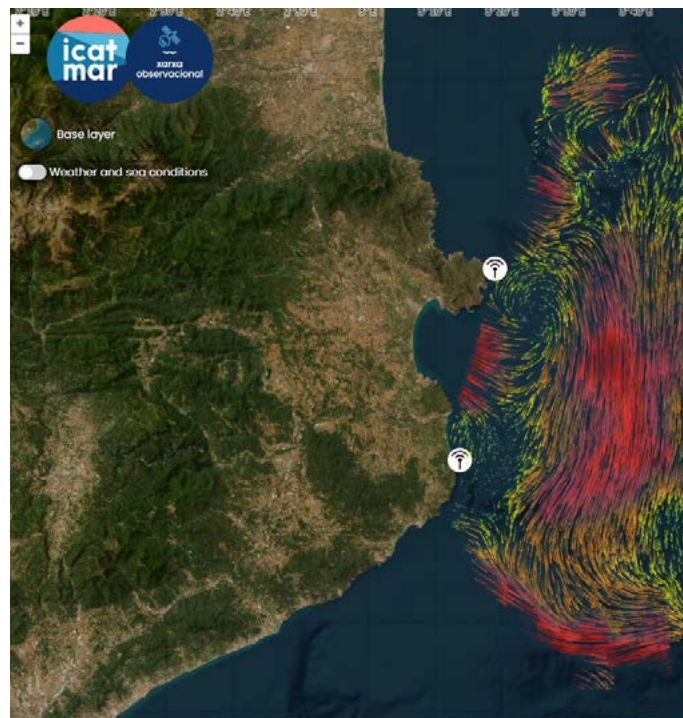
Les Estratègies de desenvolupament local participatiu (EDLP) dels GALP

GALP	Municipis	Superfície en km ² Densitat de població comarcal	Llocs de treball dels sectors de l'economia blava a la zona	Dades del sector pesquer i aqüícola
GALP Costa Brava	<ul style="list-style-type: none"> • Cadaqués • L'Escala • Llançà • El Port de la Selva • Roses • Palamós • Sant Feliu de Guíxols • L'Estartit 	254 km ² 136 habitants/km ²	4.441	<ul style="list-style-type: none"> • flota pesquera: 167 embarcacions • captures: 4.922 tones anuals • ecaptació en la primera venda de pesca: 26 milions d'euros anuals • instal·lacions aqüícoles: 2 • producció aqüícola: 107 tones/ anuals • ecaptació en la primera venda: 1 milió d'euros anuals
GALP Costa Brava Sud-Maresme	<ul style="list-style-type: none"> • Arenys de Mar • Calella de Mar • Malgrat de Mar • el Masnou • Mataró • Montgat • Pineda de Mar • Sant Pol de Mar • Blanes • Lloret de Mar • Tossa de Mar 	176 km ² 456 habitants/km ²	6.617	<ul style="list-style-type: none"> • flota pesquera: 122 embarcacions • captures: 3.357 tones anuals • recaptació en la primera venda de pesca: 15 milions d'euros anuals
GALP Costa Central	<ul style="list-style-type: none"> • Vilanova i la Geltrú • Sitges • Badalona • Barcelona 	200 km ² 7.357 habitants/km ²	29.548	<ul style="list-style-type: none"> • flota pesquera: 100 embarcacions • captures: 4.457 tones anuals • recaptació en la primera venda de pesca: 17 milions d'euros anuals
GALP Costa Daurada	<ul style="list-style-type: none"> • Cambrils • Tarragona • Torredembarra • Calafell 	122 km ² 433 habitants/km ²	3.862	<ul style="list-style-type: none"> • flota pesquera: 67 embarcacions • captures: 3.165 tones anuals • recaptació en la primera venda de pesca: 14 milions d'euros anuals
GALP Mar de l'Ebre	<ul style="list-style-type: none"> • L'Ametlla de Mar • L'Ampolla • Deltebre • Les Cases d'Alcanar • Amposta • La Ràpita • Sant Jaume d'Enveja 	510 km ² 85 habitants/km ²	964	<ul style="list-style-type: none"> • flota pesquera: 187 embarcacions • captures: 4.179 tones anuals • recaptació en la primera venda de pesca: 24 milions d'euros anuals • instal·lacions aqüícoles: 177 • producció aqüícola: 7.547 tones/ anuals • recaptació en la primera venda: 49,27 milió d'euros anuals

Taula 2. Impacte dels Grups d'Acció Local Pesquers a Catalunya. Font: Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.



Mostreig de dades pesqueres ICATMAR. Foto: ICATMAR.



Visor d'oceanografia operacional de l'ICATMAR. Foto: ICATMAR

van adreçades a dinamitzar les comunitats pesqueres, i es centraran a implementar l'estratègia de la granja (mar) a la taula, desenvolupar el potencial de l'economia blava sostenible al territori, mitigar el canvi climàtic, fomentar el patrimoni cultural, social i ambiental, i contribuir a la cooperació entre els territoris.

El FEMPA reserva 15,68 milions d'euros i dobla l'aportació econòmica respecte al FEMP que permetran mobilitzar una inversió als territoris GALP de 28,18 milions d'euros –que és el 27% del pla financer– per impulsar aquesta prioritat.

04. Contribució de l'Institut Català de Recerca per a la Governança del Mar (ICATMAR) a assolir els objectius del FEMPA

L'Institut Català de Recerca per a la Governança del Mar (ICATMAR) contribuirà a assolir els objectius del FEMPA previstos a la Prioritat 1 i la Prioritat 4 per impulsar la recerca oceanogràfica i millorar el coneixement, la recollida i el tractament de les dades.

En el període 2023-2029, es destinaran 18,87 milions d'euros a l'ICATMAR en despeses de funcionament, de personal i d'infraestructures, dels quals 8,89 milions d'euros els finançarà la Unió Europea a càrrec del FEMPA, 8,23 milions d'euros els aportarà el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, i 1,75 milions d'euros els aportarà l'Institut de Ciències del Mar del CSIC.

En el marc de la Prioritat 1 del FEMPA, l'ICATMAR portarà a terme un programa de seguiment de la pesca, recreativa i comercial, al llarg de la costa catalana. El primer pas per poder dur a terme el monitoratge dels recursos pesquers serà la recopilació de dades. A partir de les dades que s'obtinguin, podrem comprendre la biologia de les espècies i les característiques de les comunitats on habiten, així com elaborar mapes de distribució i ampliar la informació disponible sobre la selectivitat dels arts de pesca. Així mateix, les dades que s'obtinguin permetran generar coneixement en l'àmbit de les pesqueres, com ara, les freqüències de talles, les èpoques de reproducció i les talles de primera

maduresa de les espècies estudiades, i ajudaran els gestors públics en la presa de decisions.

En el marc de la Prioritat 4 del FEMPA, l'ICATMAR coordinarà un programa d'activitats en el marc de l'oceanografia operacional que es basarà en l'observació dels oceans, la modelització dels processos oceànics i la interpretació i la disseminació de la informació generada. Concretament, es mesurarà l'onatge, el nivell del mar, els corrents marins, la salinitat i la temperatura del mar a la franja costanera compresa entre la costa catalana i les 40 milles nàutiques (uns 74 km). Aquestes dades serviran per millorar les prediccions de l'onatge i dels corrents marins.

Autoria



Itziar Segarra Diaz

Subdirectora general de Pesca i Aqüicultura
Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible.
DACC.

itziar.segarra@gencat.cat



Parlem amb: TONI ABAD

Toni Abad president de la Federació Nacional Catalana de Confraries de Pescadors

Toni Abad Majol, 61 anys, nascut a Roses, forma part d'una nissaga de pescadors del port, president de la Federació Nacional Catalana de Confraries de Pescadors, president de la Federació Territorial de Confraries de Pescadors de Girona i patró major de la Confraria de Pescadors de Roses

"El FEMPA ha de garantir la cohesió de les comunitats pesqueres i la consolidació de l'economia blava en el marc de l'Estratègia marítima de Catalunya".

Com és el sector pesquer català?

El sector pesquer català es caracteritza per una flota costanera repartida al llarg del litoral, des de Llançà a les Cases d'Alcanar, que cada dia torna a port aportant als mercats i les cuines un producte de qualitat d'alta frescor lligat a la nostra cultura mediterrània. Som majoritàriament petites empreses familiars amb un fort arrelament als ports i les comunitats pesqueres.

El sector català està representat per les confraries de pescadors i federacions de confraries de pescadors, que són òrgans paritaris, amb representació igualitària de les empreses i la marineria, exemple de l'economia social al territori. L'autoorganització del sector, que es duu a terme des de fa més de 100 anys, posa en relleu la voluntat que ha tingut des de sempre el sector per organitzar-se i cuidar la mar. Per això la implementació de la cogestió pesquera per part de la Generalitat de Catalunya, mitjançant la qual el Govern aposta per la descentralització de les decisions als comitès de cogestió, amb participació igualitària de l'Administració, el sector, la ciència i les ONG, ha rebut una acceptació molt gran del sector. Volem ser participants de la cura i gestió dels nostres caladors.

El sector el conformem 587 embarcacions i 1.612 treballadors/res, de les modalitats d'arrossegament, encerclament, palangre i arts menors.

Som un dels sectors principals de l'economia blava als municipis pesquers i l'únic que garanteix una activitat econòmica al llarg de l'any.

Quina és la situació del sector?

Els darrers 20 anys la flota pesquera s'ha reduït un 60,19%, motivat per una necessitat d'ajustar la flota a les possibilitats del recurs pesquer.

El sector català ha estat atent a les noves necessitats d'avançar cap a la sostenibilitat. Així, hem adoptat des de fa molts anys mesures voluntàries per protegir el recurs pesquer (vedes i tancaments definitius de caladors de pesca o reducció d'hорaris i captures), millores de selectivitat de les arts i equips de pesca (implementació de llums de malla més selectives a les arts i equips per detectar la talla de les moles de peix per evitar la captura d'immadurs), reducció del consum de combustible i descarbonització de l'activitat pesquera (instal·lació de portes voladores o implementació d'energia solar fotovoltaica a les llotges), implementació de comitès i plans de cogestió pesquera, etc.

Tanmateix, sentim que la Comissió Europea no està valorant part d'aquests esforços. Existeix una voluntat de criminalització de l'activitat pesquera, amb polítiques i accions suposadament adreçades a la sostenibilitat que no tenen en compte la necessitat de garantir, juntament amb la sostenibilitat ambiental, la sostenibilitat econòmica i social. La implementació d'aquestes polítiques està ofegant el sector i generant una sensació anímica desoladora als molls. El que demana el sector és temps, temps per adaptar-se, ja que compartim els objectius de sostenibilitat, però hem de garantir també que quan aquests s'assoleixin encara quedin pescadors i comunitats pesqueres.

Tota aquesta situació està portant a un problema de relleu generacional i a una necessitat d'aprofitar totes les iniciatives possibles per consolidar el sector i les comunitats pesqueres. Els fons europeus de la pesca són un instrument imprescindible per garantir la competitivitat del sector i fomentar la transició cap a la sostenibilitat i modernitat.

[Quina ha estat la valoració del sector del Fons Europeu Marítim i de la Pesca \(FEMP 2014-2020\)?](#)

La valoració del FEMP a Catalunya que ha fet el sector pesquer ha estat positiva.

El FEMP ha dinamitzat aquests recursos a les empreses pesqueres i marineria i a les confraries de pescadors i federacions. S'han garantit les inversions en les embarcacions pesqueres, inversions en els ports i llotges, els ajuts per garantir la competitivitat del sector (vedes, ajuts a paliar els efectes de la guerra d'Ucraïna, etc.).

També valorem positivament l'oportunitat que ha donat el FEMP per a la creació i funcionament de l'ICATMAR, institut oceanogràfic de Catalunya, que, amb la col·laboració del sector pesquer, permet recollir i analitzar la situació dels recursos pesquers.

PESCANETA, iniciativa FEMP impulsada per les quatre federacions de confraries de pescadors de Catalunya, ha estat un projecte molt important per al sector en aquest període FEMP. La iniciativa, mitjançant la qual es quantifica la brossa marina recollida per la flota pesquera en la seva activitat ordinària, permet visibilitzar i dignificar la professió dels pescadors i contribueix a la sensibilització i divulgació a la ciutadania, per part del sector pesquer, de la problemàtica dels plàstics al mar per intentar reduir aquest residu.

La Generalitat ha garantit l'accés al sector de les ajudes de forma àgil i amb una reducció molt significativa del ter-

mini de pagament d'aquestes ajudes; la garantia de recuperació de forma ràpida de les inversions permet al sector seguir invertint en noves actuacions. Som conscients que aquesta realitat no ha estat homogènia a la resta de comunitats autònomes i per això hem de reconèixer l'esforç de la Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible que gestiona el FEMPA.

Tanmateix, la interpretació dels requisits d'inadmissibilitat del FEMP en relació amb les infraccions administratives de la política pesquera, amb una interpretació a escala d'Espanya allunyada dels principis de proporcionalitat, ha estat un element molt negatiu en el període. Per aquest motiu, hem reclamat al Ministeri que es revisin aquests criteris, ja que posen en perill la competitivitat del sector.

[Quina valoració feu del Fons Europeu Marítim de Pesca i d'Aqüicultura \(FEMPA 2021-2027\)?](#)

El FEMPA ha de garantir la cohesió de les comunitats pesqueres i la consolidació de l'economia blava en el marc de l'Estratègia marítima de Catalunya. L'oportunitat que ens ha atorgat el Departament d'implementar grups d'acció local pesquer (GALP) a tot el territori pesquer, liderats a més pel propi sector, ha de permetre un desenvolupament de les nostres comunitats, tot garantint la competitivitat dels sectors de l'economia blava, generant ocupació i enfortint la cohesió i sinergies de les nostres comunitats.

El FEMPA també ha de permetre fomentar les inversions a bord que contribueixen a reduir l'impacte de la pesca, millorar les condicions de treball i la seguretat i l'eficiència energètica i descarbonització de la nostra flota.

La implementació d'organitzacions de productors i productores de productes pesquers (OPP) són un instrument, cofinançat pel FEMPA, que pot contribuir, de forma complementària a les confraries de pescadors, a millorar la competitivitat del sector mitjançant iniciatives de planificació de les captures, comercialització i promoció dels nostres productes.

A més, és imprescindible assegurar que els mecanismes del FEMPA per compensar les aturades de la flota, tot protegint la competitivitat de les empreses i marineria, s'habiliten de forma àgil i garanteixen l'accés a tot el sector.

Un altre aspecte, al qual hauria de contribuir el FEMPA, és el de garantir el relleu dels consumidors de peix i el reconeixement dels nostres productes de proximitat, que no són ni millors ni pitjors, però són diferents i s'han de valorar.



Generalitat
de Catalunya



Estratègia marítima
de Catalunya 2030



Cofinançat per
la Unió Europea



xarxa-i.cat
Xarxa d'Innovació agroalimentària
i rural de Catalunya